Technické služby Karviná, a. s.
www.tsk.cz

Odpady – víme co s nimi
Zpětný odběr elektrozařízení

Čisté město
- ideální místo pro život

Statutární město Karviná

Projekt – informační brožura byl podpořen z finančních prostředků Fondu ASEKOL

asekol

Obsah:

Zpětný odběr elektrozařízení 3
Proč recyklovat? 3
Co recyklovat? 3
Velké domácí spotřebiče 4
Malé domácí spotřebiče 4
Zařízení informačních technologií a telekomunikačních zařízení 4
Spotřebitelská zařízení 4
Osvětlovací zařízení 5
Elektrické a elektronické nástroje 5
Hračky, vybavení pro volný čas a sporty 5
Jak recyklovat? 5
Kde odevzdat k recyklaci? 5
Co třídíme dál? 6
Plasty – PET láhve 6
Papír 8
Sklo 8
Nápojové kartóny - tetrapaky 9
Nebezpečné složky 9
Pneumatiky 10
Objemný odpad 10
Stavební odpad 10
Biologicky rozložitelný odpad 10
Plechovky, hliníkové obaly od svíček 12
Komunální odpad 12
Odpadkové koše 12
Sběrný dvůr 13
Pár informací závěrem 13

Zpětný odběr elektrozařízení

Proč recyklovat?

Recyklace je nejvhodnějším způsobem zpracování elektroodpadu. Elektrošrot totiž často obsahuje látky, které při špatné manipulaci mohou poškodit lidské zdraví nebo životní prostředí. Druhým, neméně důležitým důvodem, je, že materiály, které jsou v elektrozařízeních obsaženy, jsou znovu využitelné.

Pokud odložíme elektroodpad mimo místo k tomu určené, nejenže ohrožujeme naše životní prostředí, ale hrozí nám podle zákona o odpadech **pokuta až do výše 20.000,- korun.** Recyklace elektroodpadu dává smysl nejen z hlediska ekologického, ale i ekonomického.

Jestliže elektrospotřebič, často obsahující zdraví škodlivé materiály, vyhodíme spolu s běžným komunálním odpadem do kontejneru, s největší pravděpodobností nedojde k jeho recyklaci, ale skončí na řízené skládce nebo ve spalovně. Ještě horší dopad na přírodu mají tzv. černé skládky. Kromě toho, že hyzdí široké okolí svým vzhledem a zápachem, jejich obsah v mnoha případech vyvolá menší ekologickou katastrofu.

Co tedy mají všechny zmíněné alternativy společného? Nezajistí likvidaci zdraví škodlivých látek ekologickou cestou a zabrání získání drahých kovů, jiných kovů, plastů a dalších cenných látek, které lze opětovně využít při výrobě mnoha nových věcí.

Co recyklovat?

Recyklovat můžeme prakticky všechno. Tak jako jsme se naučili třídit plast, papír, nápojové kartony či sklo, které nosíme do sběrných nádob, můžeme se šetrně zbavit i elektrošrotu, a tím zajistit jeho recyklaci.

Elektroodpadem jsou všechna elektrozařízení, která jsou pro spotřebitele nepotřebná a kterých se rozhodnou zbavit. Hovoříme-li o elektroodpadu, každý si představí běžná spotřebitelská zařízení, jako jsou televize, počítače, rádia či video a DVD rekordéry. Možná si ale neuvědomí, že do této kategorie patří i drobné elektrospotřebiče, například kalkulačky, mobilní telefony, walkmany, digitální fotoaparáty a kamery, GPS navigace či elektronické chůvičky.

K recyklaci je také potřeba odevzdávat i elektrické a elektronické hračky včetně těch, které jsou poháněny baterií či elektromotorem (autodráhy, elektronické vláčky, autíčka na ovládání, elektrické deskové hry, terče na šipky nebo různé doplňky pro batolata, dále pak elektrická vozítka, například elektrické koloběžky).

K recyklaci elektroodpadu patří i vysloužilé hudební nástroje – např. elektrické kytary či bicí, elektronická piana a různá příslušenství – mikrofony, sluchátka (i bezdrátová), elektrické ladičky a metronomy.
Elektrošrotem, až dosloužíí, se mohou stát i kapesní digitální hry, herní konzole či počítače pro cyklistiku a běh, výrobky pro akvaristiku (kompresory, turbíny, čerpadla, topítka apod.), chovatele (zařízení pro sledování a výcvik zvířat) a rybáře (hlásiče záběru ryby, navijáky), elektronické doplňky ke zbraním nebo dalekohledy s elektronickými prvky. I s nimi musí být specificky nakládáno.

Velké domácí spotřebiče

- mrazničky, chladničky
- pračky, sušičky, myčky
- sporáky, varné plotny a desky
- velké ventilátory, klimatizace, topidla, radiátory apod.

Malé domácí spotřebiče

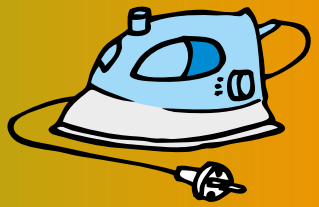

- žehličky, vysavače
- topinkovače, fritovací hrnce, elektrické nože, mikrovlnné trouby, odsavače
- váhy, malé ventilátory
- mlýnky, kávovary
- fény, holicí strojky, kulmy, elektrické zubní kartáčky, masážní strojky
- šicí stroje, hodinky nad 100 g apod.

Zařízení informačních technologií a telekomunikačních zařízení

- všechny druhy počítačových monitorů
- počítače, notebooky, karty, optické mechaniky, myši, klávesnice
- telefonní přístroje – klasické, bezdrátové, mobilní
- faxy, záznamníky
- tiskárny, malé stolní kopírky, kalkulačky

Spotřebitelská zařízení

- všechny druhy televizních přijímačů
- videopřehrávače, DVD přehrávače, radiopřijímače, věže, kazetové magnetofony, gramofony, domácí kina, reproduktory, dálkové ovladače, sluchátka apod.
- videokamery, digitální a analogové fotoaparáty, teleobjektivy, blesky

Osvětlovací zařízení

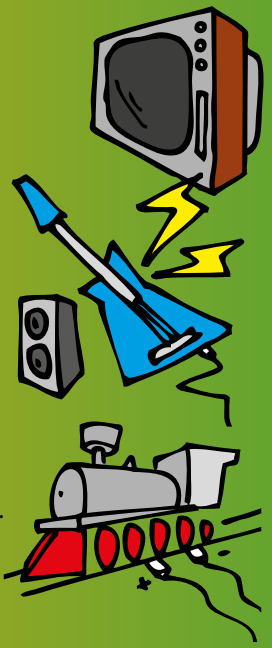

- zářivky – lineární, kruhové, úsporné se závitem nebo nástrčkové výbojky

Elektrické a elektronické nástroje

- vrtačky, pily, sekačky, brusky, nýtovací kleště, křovinořezy, nůžky na živý plot, frézy, pájky, svařovací přístroje, čerpadla apod.,
- elektrické a elektronické hudební nástroje

Hračky, vybavení pro volný čas a sporty

- herní konzole, videohry včetně ovladačů – joysticky, gamepady apod.
- elektrické hračky – autodráhy, vláčky, RC modely apod.

Jak recyklovat?

Existuje několik možností, jak se elektrošrotu zbavit tak, aby příroda netrpěla. Elektroodpad můžeme za určitých podmínek zdarma k recyklaci vrátit ve sběrném dvoru, v prodejně elektrospotřebičů, servisech a opravnách elektrospotřebičů nebo v rámci tzv. mobilních sběrů. Elektroodpad nepatří do popelnice ani na černou skládku.

Elektroodpad určený k recyklaci v rámci zpětného odběru musí být odevzdáván kompletní nepoškozený.

Jejich rozebíráním (rozbitím) se do životního prostředí mohou uvolňovat látky, které poškozují životní prostředí i lidské zdraví.

Kde odevzdat k recyklaci?

Domácnosti mají několik možností, jak se elektroodpadu zbavit tak, aby příroda netrpěla:

- **Sběrný dvůr** – stačí jen vzít kompletní vysloužilé elektrozařízení a odnést do sběrného dvoru.
- **Mobilní svoz** – pravidelně je organizován mobilní svoz nebezpečných odpadů a elektrozařízení, rozdělen je na tři svozové trasy. Sváží se 2x měsíčně, vždy předem určená trasa. Termíny s podrobným rozpisem stanovišť jsou umístěny

na www.tsk.cz a vychází čtvrtletně v Karvinském zpravodaji.

- **Prodejny elektrospotřebičů** – podle zákona je každá prodejna elektrických spotřebičů povinna od vás při koupi nového podobného elektrozařízení starý výrobek převzít. Někteří prodejci nabízí i bezplatný odvoz starého spotřebiče, pokud si u nich nový koupíte.
- **Servisy a opravny elektrospotřebičů** – váš elektroodpad tam převezmou a odevzdají specializované firmě.

Co se vyrábí?

Elektrozařízení jsou odvezena do speciálních zpracovatelských zařízení, kde jsou odborně rozebrána a veškeré součástky jsou znovu zpracovány tak, aby mohly být využity znovu ve výrobě. (viz. schéma na protější straně)

Co třídíme dál?

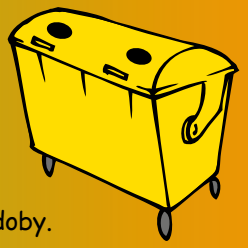

Plasty – PET láhve

Kam s ním?

Kontejnery na plasty 1 100 l – žlutá barva víka nebo celé nádoby.
Po městě rozmístěno 178 ks kontejnerů s pravidelným vývozem 1x týdně.
Pytle žluté barvy dodávané do domácností rodinných domů ve městě,
celkem 3 022 ks s pravidelným vývozem 1x měsíčně.

Patří zde: PET láhve označené

PET láhve nezapomeňte před vhozením do kontejnerů sešlápnout. Sešlápnutých láhví se do kontejneru vejde 3-4x více. Provoz pak bude ekonomičtější a zároveň se PET láhve nebudou povalovat kolem kontejnerů.

Nepatří zde: kelímky, sáčky, fólie, polystyrén, plastové hračky, novodurové trubky, obaly od nebezpečných látek (motorové oleje, chemikálie, barvy apod.)

Co se vyrábí?

- Plastů se dnes recykluje více než polovina jejich množství.
- Z PET lahví se vyrábějí vlákna používaná do zimních bund, spacáků, zátěžových koberců, nové PET láhve apod.

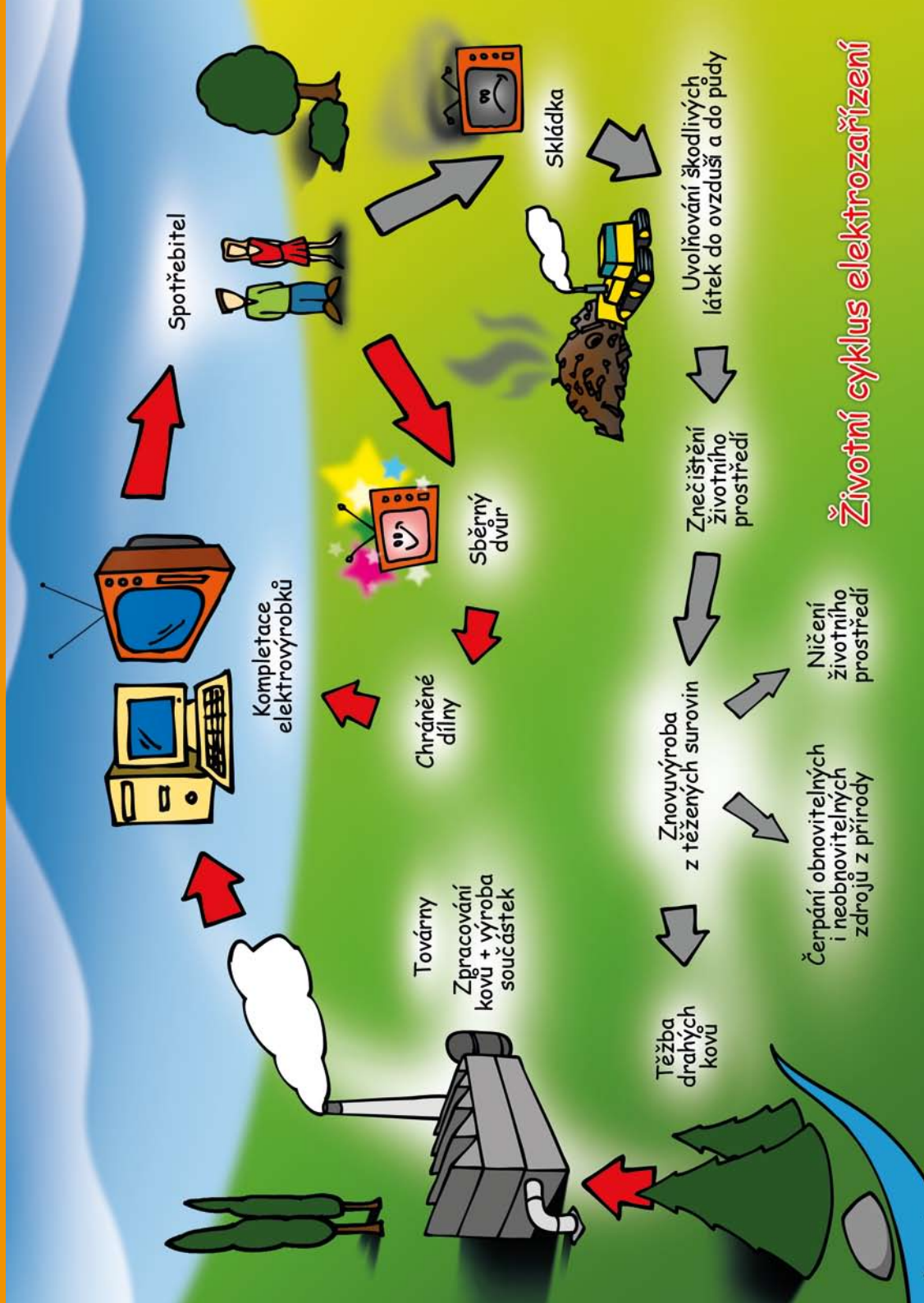

Papír

Kam s ním?

Kontejnery na papír 1 100 l – modrá barva víka nebo celé nádoby. Po městě rozmístěno 115 ks kontejnerů s pravidelným vývozem 1x týdně. Pytle modré barvy dodávané do domácností rodinných domů ve městě, celkem 3 022 ks s pravidelným vývozem 1x měsíčně.

Patří zde: noviny, časopisy, kancelářský papír, reklamní letáky, knihy, sešity, papírové obaly, lepenka, nápojové kartóny, kartónové krabice (před vhozením do kontejnerů zmenšete jejich objem)

Nepatří zde: mokrý, mastný nebo jinak znečištěný papír, uhlový a voskovaný papír, použité plenky a hygienické potřeby

Co se vyrábí?

- Nový papír, kartony, noviny, kapesníčky, toaletní papír, papírové utěrky, sešity, obalový papír.
- Z nápojového kartonu leporela nebo nástěnky.
- Papír je možno recyklovat 5-7x.
- Znovuvyužitím (recyklací) jedné tuny starého papíru lze zachránit 65 stromů.

Sklo

Kam s ním?

Kontejnery na sklo 1 100 l – zelená barva víka nebo celé nádoby. Po městě rozmístěno 78 ks kontejnerů s pravidelným vývozem 2x měsíčně. Pytle zelené barvy dodávané do domácností rodinných domů ve městě, celkem 3 022 ks s pravidelným vývozem 1x měsíčně.

Patří zde: láhve od nápojů, skleněné nádoby, skleněné střepy bez zátek, kovových uzávěrů

Nepatří zde: keramika, porcelán, automobilové sklo, drátěné sklo, zrcadla, žárovky, sklo znečištěné chemickými a jinými látkami

Co se vyrábí?

- Nové sklo. Ve srovnání s výrobou skla z primárních surovin se ušetří 32% energie, 50% vody a množství emisí do ovzduší o 20%.
- Sklo je možno recyklovat do nekonečna.

Nápojové kartóny – tetrapaky

Kam s ním?

Můžete vhodit do kontejneru na plast nebo dát při svozu plastů do pytlů žluté barvy. Každý občan má možnost zdarma odevzdat ve sběrném dvoru v areálu Technických služeb Karviná.

Patří zde: čisté vícevrstvé kartony od nápojů, džusů, mléka, vína apod.

Nepatří zde: špinavé vícevrstvé obaly od nápojů, papír, plasty, kovy

Co se vyrábí?

- V papírnách, kde jsou podrobeny vířivému rozvláknění, při kterém se na sítech zachytí kvalitní papírová vlákna, která se pak dále zpracovávají na různé druhy papírových výrobků.
- Část vytříděných nápojových kartonů se lisuje za tepla do desek, které se používají jako stavební izolace.

Nebezpečné složky

Kam s ním?

- Pravidelně je organizován mobilní svoz nebezpečných odpadů a elektrozařízení, rozdělen je na tři svozové trasy. Sváží se 2x měsíčně, vždy předem určená trasa. Termíny s podrobným rozpisem stanovišť naleznete na www.tsk.cz a vychází čtvrtletně v Karvinském zpravodaji.
- Každý občan má možnost zdarma odevzdat nebezpečné složky ve sběrném dvoru v areálu Technických služeb Karviná.
- Speciální nádoby jsou umístěné v lékárnách na sběr léků.
- Speciální nádoby na sběr monočlánků a baterií jsou umístěné v obchodech s elektrem.

Patří zde: monočlánky, autobaterie, motorové oleje, olejové filtry, barvy, ředidla, pryskyřice, léky, lepidla, veškerý elektroodpad, který není kompletní, detergenty, odmašťovací přípravky, pesticidy, chemikálie, kyseliny, louhy, vývojky, akumulátory, zářivky, výbojky a jiné předměty s obsahem rtuti

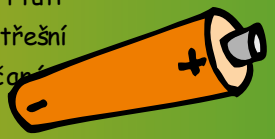

Nepatří zde: azbestové roury, azbestové a eternitové střešní krytiny, tento odpad nepatří mezi komunální odpady a občan si musí jeho likvidaci objednat u oprávněné osoby

Pneumatiky

Každý občan má možnost zdarma odevzdat ve sběrném dvoru v areálu Technických služeb Karviná.

Objemný odpad

Odpad, který se svým rozměrem nevejde do klasické popelnice či kontejneru.

Kam s ním?

- Velkoobjemové kontejnery rozmístěné v ulicích našeho města dle předem stanoveného harmonogramu, který vychází čtvrtletně v Karvinském zpravodaji a je umístěn na www.tsk.cz.
- Každý občan má možnost zdarma odevzdat ve sběrném dvoru v areálu Technických služeb Karviná.

Patří zde: starý nábytek, koberce, matrace, linolea, textilie, lyže, sáňky, boby, kola, WC, umyvadla, apod.

Nepatří zde: stavební suť, výkopová zemina, asfaltové směsi, struska, uliční smetky, izolační materiály, nebezpečné odpady, odpad z podnikatelské činnosti, tříděné odpady

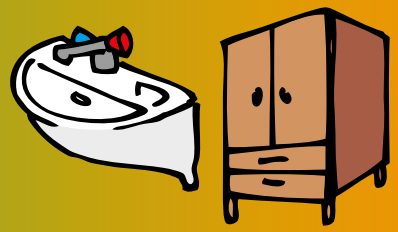

Stavební odpad

Není komunálním odpadem, každý si jeho odvoz a likvidaci musí hradit a zabezpečit sám.

Biologicky rozložitelný odpad

Kdo má možnost, měl by biologicky rozložitelný odpad přednostně kompostovat.

Kam s ním?

- Probíhá pravidelný svoz 1x týdně od rodinných domů v období od května do listopadu dle předem stanoveného harmonogramu (k dispozici na www.tsk.cz).
- Celoročně můžete přivézt do sběrného dvoru (zde můžete přivézt i větve z ořezu stromů a keřů).

Patří zde: tráva a ostatní rostlinné zbytky, listí, zbytky ovoce a zeleniny, kuchyňské zbytky rostlinného původu, čajové sáčky, kávová sedlina, nadrcené

sklizeň

klid

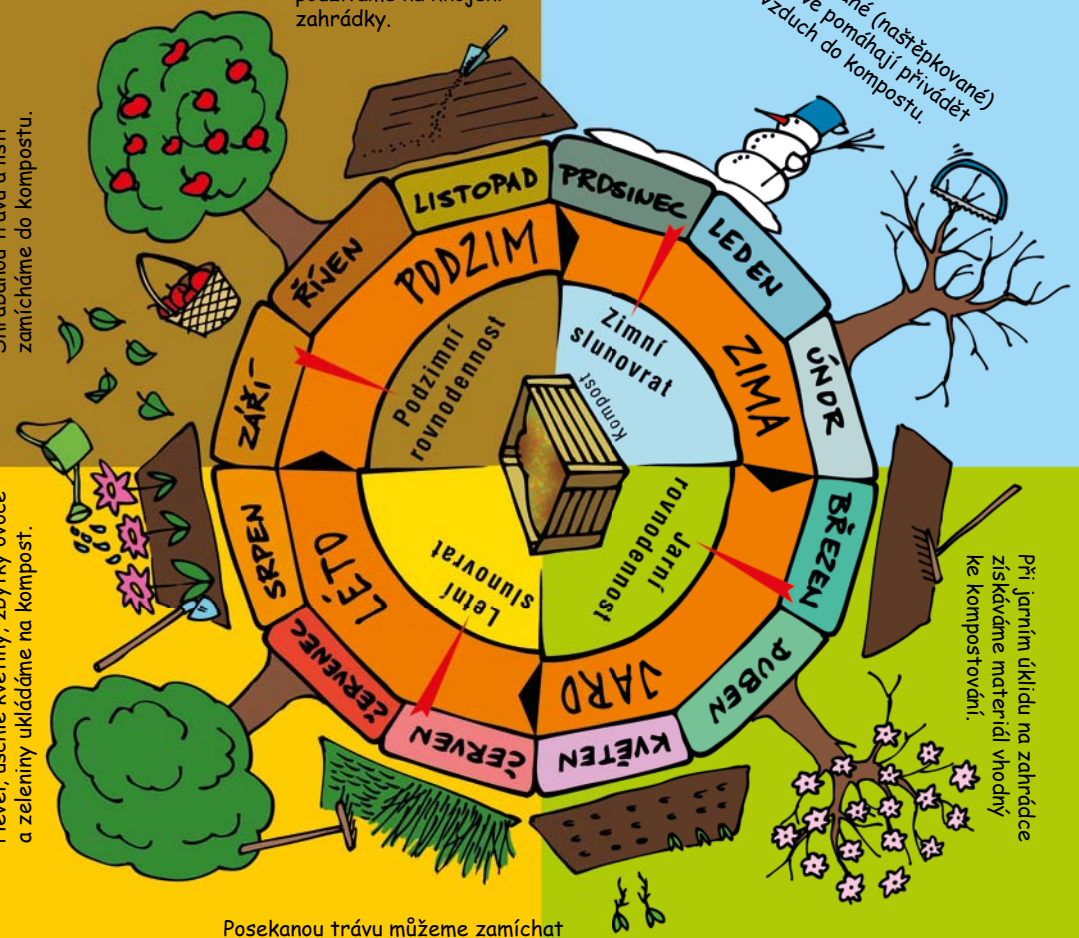

růst

květ

větve, slupky od brambor, vlasy apod.

Nepatří zde: větve z ořezu stromů a keřů, uhynulá zvířata a živočišné zbytky z domácích zvířat, kuchyňské zbytky živočišného původu (maso, kosti), použité hygienické potřeby. (viz. schéma str. 11)

Plechovky, hliníkové obaly od svíček

Kam s ním?

- Každý občan má možnost zdarma odevzdat ve sběrném dvoru v areálu Technických služeb Karviná.

Patří zde: veškeré plechovky bez zbytku jídel, hliníkové kelímky od svíček, hliníkové fólie apod. Jiné kovy a železný šrot ve větším množství odevzdejte ve sběrných surovinách

Nepatří zde: kovové obaly znečištěné zbytky potravin, zbytky barev a jinými nebezpečnými látkami

Co se vyrábí?

- Plnohodnotný nový kovový výrobek.

Komunální odpad

Směsný komunální odpad je složka odpadu vzniklá po vytřídění papíru, plastů, skla, nápojových kartónů, kovů, nebezpečného odpadu aj.

Kam s ním?

Sběrné nádoby 120 l, pravidelný vývoz 3x měsíčně.
Sběrné nádoby 1 100 l, pravidelný vývoz 3-4x týdně.

Patří zde: zbytkový odpad z domácností po vytřídění všech výše uvedených složek

Nepatří zde: odpady, které je nutno vytřídit – nebezpečné odpady, které je možno vytřídit, odpady ze zeleně, PET láhve, papír, sklo apod.

Co se s ním děje?

Je odvezen na skládku. Vhodíte-li do kontejneru nebezpečný odpad, zhoršujete životní prostředí. (viz. schéma na straně 14)

Odpadkové koše

Patří zde: drobný odpad – papírky, uhašené cigaretové nedopalky, žvýkačky apod.

Nepatří zde: komunální odpad z domácností, elektrospotřebiče apod.

Sběrný dvůr

Zařízení, kde mohou občané odložit veškeré odpady, které produkují v domácnosti. Sběrný dvůr je zařízení, kde jsou odpady ukládány tak, aby v žádném případě nedošlo k poškození životního prostředí. Současně jsou tam odpady ukládány odděleně, to znamená, že nedochází k jejich smíchání a je tedy možno je následně recyklovat nebo využít.

Sběrný dvůr se nachází v areálu Technických služeb Karviná, jeho prostor je monitorován, aby bylo zamezeno neoprávněnému vniknutí osob, zcizování odpadů apod.

Provozní doba:

Po – Pá 6-18 hod.
So 8-12 hod.

Na sběrný dvůr lze uložit tyto odpady:

- Veškeré elektrospotřebiče
- Objemný odpad – nábytek, postele, nepotřebné šatstvo a jiný objemný odpad
- Biologicky rozložitelný odpad – tráva, listí, větve
- Plastové obaly – PET láhve
- Papírové a lepenkové obaly
- Kovové obaly – plechovky, hliníkové obaly – vše zbavené nečistot
- Kompozitní obaly – nápojové kartony
- Pneumatiky
- Nebezpečné složky - monočlánky, autobaterie, motorové oleje, olejové filtry, barvy, ředidla, léky, lepidla, chemikálie, znečištěné obaly apod.

Pár informací závěrem:

Nejlepším řešením, jak nezaplavit sebe i své okolí odpadem všeho druhu, je předcházet vzniku odpadů, jejich opětovným použitím a recyklací. Je třeba se dívat na odpad jako na surovinu.

Základem minimalizace odpadů nejen v domácnosti je uvědomělé nakupování:

- Nejlépe ochráněné zboží není vždy to, co je zabaleno v mnoha obalech, navíc plastových!
- Používejte vlastní tašku, nejlépe látkovou, noste s sebou sáčky z předcházejí-

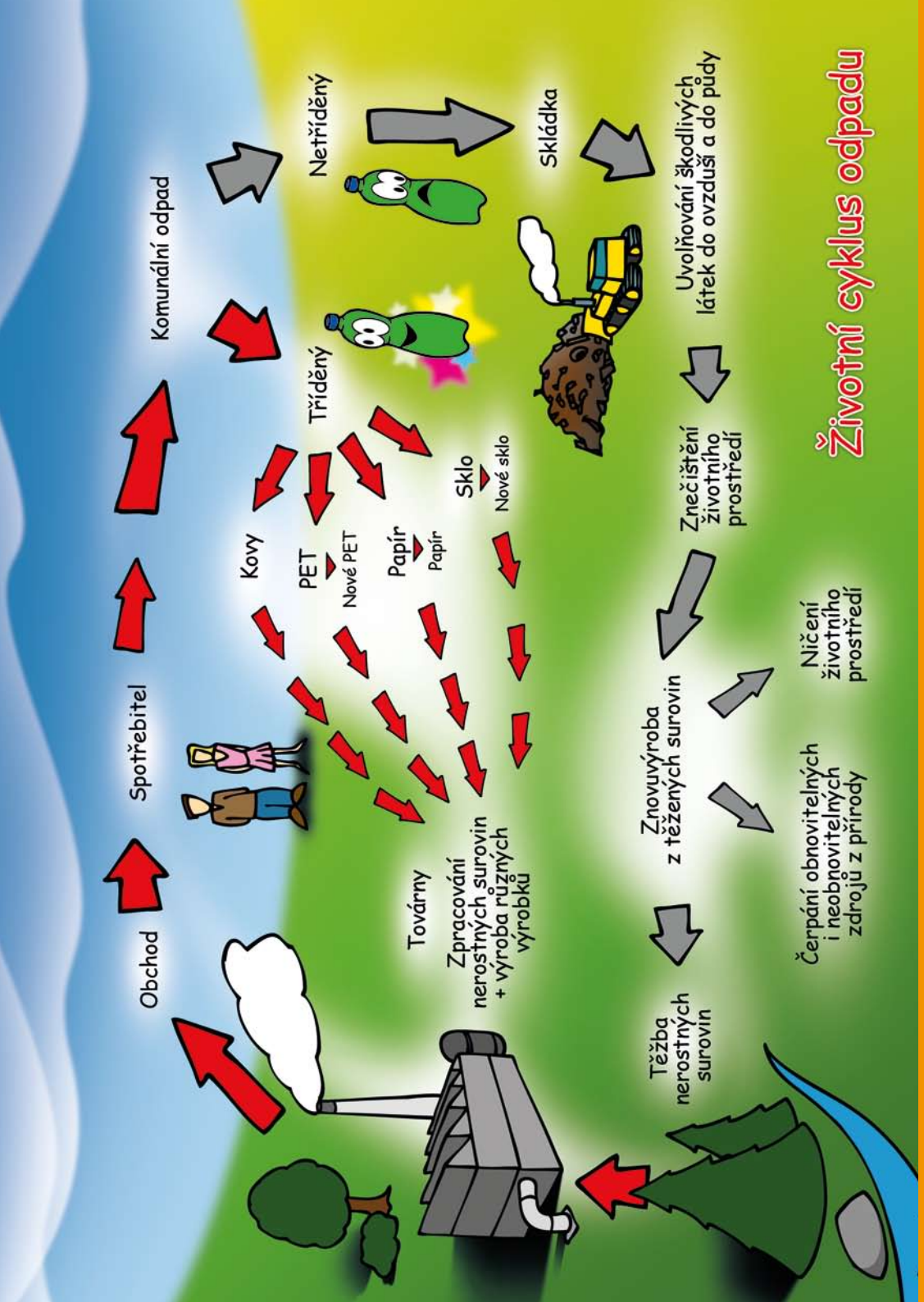

cích nákupů.

- Preferujte velká balení!
- Preferujte skleněné obaly, recyklovatelné a recyklované materiály a obaly. Při váhání nad obalem se vyhněte těm, které jsou složené z více druhů materiálu.
- Snažte se vyhýbat obalům z hliníku.
- Stop věcem na jedno použití!
- Vězte, že kvalita místní vody je v mnoha případech lepší než vody balené.
- Při výběru ovoce a zeleniny preferujte nebalené zboží.

Informace o plánovaných akcích mobilních sběrů, přistavování velkoobjemových kontejnerů, svozu biologicky rozložitelných odpadů, svozu tříděného odpadu zveřejňujeme na www.tsk.cz, v Karvinském zpravodaji, na www.karvina.cz.

Potřebujete informaci ohledně placení poplatků za odpad?

Kontaktujte Ekonomický útvar Magistrátu města Karviné.

Rozrostla se Vaše rodina a nádoba na odpad Vám již nestačí?

Kontaktujte Odbor životního prostředí Magistrátu města Karviné (od října 2010 Odbor místního hospodářství).

Jste svědkem ničení nádoby na odpad, odpadkového koše nebo vytváření černých skládek?

Jedná se o vandalismus – volejte Městskou policii tel.: 596 311 649

Chybí ve Vašem okolí nádoba na tříděný odpad?

Kontaktujte Magistrát města Karviné, odbor životního prostředí tel.: 596 389 632, nebo provozovnu Odpady tel.: 596 302 146 (od října 2010 Odbor místního hospodářství)

Máte pejska?

Psí exkrementy rozhodně nepatří na chodník, ulici či travnaté plochy města, kde si mohou hrát děti. Exkrementy vhazujte do nejbližšího kontejneru či odpadkového koše.

Další informace naleznete:

www.asekol.cz
www.elektrowin.cz
www.ekolamp.cz
www.elektrosrot.cz
www.jaktridit.cz
www.ekokom.cz

TŘIĎTE ODPAD
– CHRÁNÍTE ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
KDO NECHCE, HLEDÁ DŮVODY
KDO CHCE, HLEDÁ ZPŮSOBY

Pro lepší informovanost občanů připravili **Technické služby Karviná, a. s.**
základní informace o nakládání s odpady v našem městě a ochraně životního prostředí.
Zpracovala: Ing. Martina Mnichová, vedoucí provozovny Odpady
Tato brožurka se dostává do všech domácností, do základních, mateřských, středních škol a institucí města.
K náhledu taktéž na **www.tsk.cz**. Náměty ke zlepšení a další Vaše postřehy pište na odpady@tsk.cz.